

ИРИНА СТАНОВА:
Значителен капитал от сивата икономика се насочва към имотния пазар

НА СТР. 11

Черноморски ФАР

ОТ 1920 Г.

СТЕФАН КОЛАРОВ,
медиатор:
Сред хората съм по-полезен

НА СТР. 12

13 – 19 ДЕКЕМВРИ 2024 | БРОЙ 45 (8489) | ГОДИНА XXXVIII

НАД 100 ГОДИНИ ДОСТОВЕРНОСТ

WWW.FARAGENCY.BG

ЦЕНА: 2 ЛВ.

Първи мераклии за сграда в Дупката

Процедура. Писмото до властите в Бургас идва подкрепено от висши магистрати

ФОТО: ОБЩИНА БУРГАС

Кметът Димитър Николов поиска подкрепа за детската болница

НА СТР. 3

Бургазлии се опариха сериозно от финансовата пирамида BETL

НА СТР. 4 – 5

Поетесата Джина Дундова - Панчева влезе в час в СУ „Димчо Дебелянов“

НА СТР. 13

Професия „плановик“, или мениджърът в социализма

НА СТР. 14

НАРОДЕН ПРИЯТЕЛ

Голям детски празник доведе коледното настроение в Айтос

НА СТР. 7

ISSN 1312-2126

9 771312 212634

УВАЖАЕМИ ЧИТАТЕЛИ, СЛЕДВАЩИЯТ БРОЙ НА „ЧЕРНОМОРСКИ ФАР“ ЩЕ ИЗЛЕЗЕ НА 20 ДЕКЕМВРИ

Първи мераклии за

Процедура. Писмото до властите в Бургас идва подкрепено от висши магистрати

ГЕОРГИ РУСИНОВ

Висшият съдебен съвет (ВСС) е поискал част от терена, познат като Дупката за изграждането на нова сграда на Административен съд – Бургас. Това става ясно от писмо на съдия Боян Магдалинчев, представляващ ВСС, вхордирано до Общински съвет – Бургас и администрацията на кмета Димитър Николов. Той посочва, че във ВСС е постъпило писмо от 18 ноември 2024-а от Върховен административен съд (ВАС), с което се информира за искане от председателя на Административен съд – Бургас съдия Даниела Драгнева за предоставяне на ВСС на поземлен имот общинска частна собственост в терена на Дупката, който е в непосредствена близост до Съдебна палата. Целта е да се изгради нова сграда на Административен съд – Бургас. Става въпрос за имот в близост до площад „Баба Ганка“, научи „Черноморски фар“. Припомняме, че не целият терен е на общината, тъй като бе постигнато съдебно споразумение с частните

собственици, които получиха няколко имота от страната към улица „Сливница“.

„Искането за предоставяне на поземлен имот и изграждане на съдебна сграда се обосновава с недостига на помещения за настаняване както на съдии, така и на съдебни служители. В писмото се съдържа информация за щатната численост на съда, която към настоящия момент е заета от 60 бройки, от общо 64, което обстоятелство налага в малки квадратури да бъдат разполагани повече от допустимите работни места за съдебни служители, както и за липса на място в деловодствата за запознаване на адвокати, граждани и вещи лица с делата. На следващо място е посочено и затруднено противичане на правораздавателния процес, което води и до неговото забавяне, тъй като в Административен съд – Бургас заседават 19 еднолични и 6 касационни състава, които ползват само три съдебни зали в сградата на Съдебната палата“, пише съдия Магдалинчев и добавя, че

исканият имот е в частта близо до площад „Баба Ганка“

ФОТО: ОБЩИНА БУРГАС

съдът разглежда дела с повишен медиен интерес, което изисква по-големи зали.

В Съдебната палата в момента се помещават три прокуратури – Районна, Окръжна и Апелативна, и четири съдилища – Районен, Окръжен, Апелативен и Административен. Съдия Магдалинчев посочва, че това затруднява работата на всички.

В писмото е описана и

острата нужда от помещения за архив, тъй като към настоящия момент всички възможни такива са запълнени изцяло и за да продължат своята дейност, усвояват допълнителни помещения от общи части на сградата, разпръснати в три различни помещения, на три различни етажа и в коридорна част в метални гардероби, като ведна от трите стаи се налага да бъдат настанени и съдеб-

ни служители. Сървърното помещение пък се намиращо в усвоено подстъбищно пространство, което е недостатъчно за съхранение на техниката. Тъй като през помещението преминават тръби на канализацията, наскоро при извършване на ремонт от друг орган на съдебната власт, в него е влязло голямо количество вода и сървърът е бил поставен под риск. Съдия Магдалинчев

пише още, че съгласно специфичните правила и нормативи към Общия устройствен план на Бургас „височините на сградите не трябва да надминават 15 метра“ и затова имотът се явява изключително подходящ за строителство на съдебна сграда за нуждите на Административен съд – Бургас.

Представляващият ВСС пише още, че съгласно чл.44, ал.5 от Наредба-

КОНСТАНТИН ЯНКОВ, СБУ:

Няма нищо по-нормално от това годината да започне една седмица по-рано

ДОНА МИТЕВА

Отваря се отново дебат за увеличаване с една или две седмици на учебната година. Въпросът трябва да намери генерално решение, а не само да се хвърля в публичното пространство като гълъка. Това е мнението на Константин Янков, регионален синдикален лидер на Синдиката на българските учители.

От близо седем – осем

години тази идея се завърта регулярно в публичното пространство. Сега това се случи във връзка с обявеният в крайна сметка за неучебен трети януари от Просветното министерство. Повдигна я министърът на образованието Галин Цоков в национален ефир, като контрапункт.

„Смятам, че няма нищо по-нормално от това годината да започне една седмица по-рано и да има по-нормални ваканции по време на самата учебна година. Да няма такива изпълнения по един ден, по два дена. По-добре е рано започване, отколкото удължаване с една седмица, защото става много горещо, а в голяма част от училищата няма климатизици.

Хубаво е на два месеца да има някаква ваканция. В другите гържави е така. И там учебната година е доста по-дълга, макар броят на учебните дни да са като нашите. Само че там имат много

по-чести ваканции. В Германия например, ваканциите им са по две – три седмици. И тогава цялото семейство се изнася и отиват на почивка някъде.

При нас е много дълга лятната ваканция, а през годината – много малко. И учители, и ученици се изморяват. В интерес на истината учителите се изморяват много повече, защото учениците не си дават много зор“, коментира Янков.

Той смята, че дори не е необходимо началото на учебната година да бъде строго фиксирано като дата. А просто да започва в понеделник.

„По темата за началото на учебната година всеки се чувства компетентен. Но не мисля, че това ще се случи скоро. Най-рано може това да стане не за следващата, а за по-следващата 2025 – 2026 година. Но трябва да се избистри решение, което не виждам за момента“, обяснява Янков, подчертавайки че не липсват и традиционалисти, които смятат, че 15 септември е едновременно национален празник.

По негови думи по-важно

е не това, кога ще започне учебната година, а да се хвърлят усилия върху редуциране на учебния материал.

„Същинските промени по отношение на учебните програми не се случват – всичко е замразено. Големите реформи, които се афишират, включително и по учебното съдържание, са палиативни, чисто козметични. Смянат се един термин с друг.

Ако говорим за намаляване на информационната претовареност на учениците, трябва да се види по кои предмети какво може да се редуцира и пререструктурира. Например смятам, че математиката е прекалено сложна за нашите ученици в горен курс. Те учат математика, която е за висшето училище. Защо им е необходимо? Но от друга страна не трябва да се отива към другата крайност – прекомерно елементаризиране, за сметка на компетентности. Трябва да се намери баланс между умения и знания. Това трябва да е същинският разговор“, заключи учителят, който е с дълъг трудов стаж в образователната система.

В областта: Най-много неграмотни в трудова възраст има в Средецко

ДОНА МИТЕВА

Концентрация на неграмотни хора в активна трудова възраст в Югоизточна България отчита Институтът за пазарна икономика в свой анализ. Той е направен като са използвани базата данни от Националния статистически институт. Проблемът най-вече е в това, че става дума за хора в активна трудова възраст.

Според въпросния анализ най-тежко е положението в областта като Сливен, Ямбол, Стара Загора, където една десета част от жителите не знаят български език.

В област Бургас най-трудно се справят с грамотността в община Средец, сочи статистиката. Там при населението между 35 и 44 години тя е 12.38%. В дъното на таблицата с 8.7% още е община Малко Търново, докато Камено, където се знае, че ромското на-

селение доминира, тя е 5.08 в посочената възрастова група.

В община Бургас неграмотните на средна възраст са 1.58%, докато в общините на юг от областния град тя пада: за Созопол – 1.27%, Приморско – 1.38%, Царево 1.24%. Най-грамотни са в община Несебър. Разпределението е аналогично и 45-54-годишните.

Очаквано след образователните промени делът на неграмотните в учебническа възраст енисък.

Въпреки това анализатори в сферата на образованието коментират, че все повече образованието не е отговор на съвременните критерии за качество и че увеличението на учителските заплати е само една стъпка към по-качествено образование. Очакванията са бизнесът да подпомага и стимулира дуални паралелки, чиито възпитаници да отговорят на потребностите на пазара на труда.

Константин Янков
ФОТО: ЛИЧЕН АРХИВ

Сграда в Дунката

та за реда за придобиване, управление, и разпореждане с общински имоти и вещи на Община Бургас, по предложение на кмета на общината право на строеж може да се учреди безвъзмездно на лицата по чл.37, ал.7 от Закона за общинската собственост (юридически лица на бюджетна издръжка, религиозни институции и други лица, които са предвидени по закон) с решение на Общинския съвет, без да се провежда търг или конкурс. Решението се приема с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците, а кметът издава заповед и сключва договор за учредяване правото на строеж.

Във връзка с всичко описано съдия Магдалинчев отправя към местния парламент и кмета Димитър Николов искане за учредяване на безвъзмездно вещно право на строеж на ВСС върху въпросния имот в Дунката.

Председателят на Общински съвет – Бургас Михаил Хаджиянев коментира пред „Черноморски фар“, че е разпределил писмото за разглеждане във всички постоянни комисиони на местния парламент, чиито заседания са следващата седмица.

Припомняме, че администрацията на Димитър Николов води дълги години съдебни битки за връщането на терена, като това се случи през тази

година. От администрацията заявиха, че ще се допитат до бургазлии какво да има в тази централна градска част. Градоначалникът заяви, че в едната част ще има със сигурност обществена публична сграда, а за останалия терен идеята е да се превърне в красив централен парк.

„Да, има такова писмо. Все още няма становище на администрацията, защото е получено вчера (б.а. сряда следобед). В момента се подготвя процедура за обявяването на международен конкурс за изработването на проект за целия терен“, отговориха от Община Бургас за „Черноморски фар“.

В Съдебната палата в момента се помещават три прокуратури – Районна, Окръжна и Апелативна, и четири съдилища – Районен, Окръжен, Апелативен и Административен
ФОТО: ГЕОРГИ РУСИНОВ

Кметът Димитър Николов поиска подкрепа от бургаските депутати за детската болница

ЧЕРНОМОРСКИ ФАР

Кметът на Бургас Димитър Николов вече е изпратил писмо до бургаските народни представители и председателя на НС с искане средствата за Детската болница в Бургас да бъдат гарантирани в републиканския бюджет за 2025 г.

Той изрази увереност,

че държавата ще гарантира част от финансирането и това ще компенсира забавянето на отварянето на оперативните програми, които също са източник за финансиране на изграждането ѝ, освен общинския бюджет.

До момента детската болница в Бургас се изгражда по график, вече е готов предпоследният, седми етаж. Възложител на

изграждането ѝ е Община Бургас, но тя касае не само града и Югоизточния регион, но и цяла България.

„Убеден съм в единната воля на гражданите, общината, общинските съветници, народните представители и държавата за изграждането на детската болница в Бургас. Нейното стартиране тръгна с обща подкрепа, сигурен съм, че ще я фина-

лизираме успешно пак с обща подкрепа. Защото всеки участник в това дело знае, че е част от създаването на нещо важно и значимо!“, коментира Димитър Николов. Той изрази увереност, че в края на 2025 г. Многопрофилната детска болница „Света Анастасия“ ще отвори врати и ще предложи качествено здравно обслужване на най-малките.

ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“: Служебният кабинет блокира строежа

Средствата, необходими за продължаване на строежа на детската болница в Бургас, не са предвидени в проектобюджета на държавата за 2025. За това сигнализираха народните представители на „Възраждане“ Борис Аладжов и Александър Койчев.

45 млн. лева са необходими за продължаване на строителните дейности на детската болница за 2025 г., но те изобщо не са включени в документа. За тази година е забавен и последният транш от 5,5 млн. лв., въпреки че той е гласуван от Министерския съвет.

„Всичко това се прави единствено с цел да постигнем нисък бюджетен дефицит, за да се доближим до условията за влизане в Еврзоната. Не може това да е за сметка на здравето на българските деца“, категорични са народните представители от „Възраждане“.

Борис Аладжов и Александър Койчев иницирират среща с депутатите от Бургаска област от другите партии, за да търсят подкрепа необходимите средства да бъдат включени между двете четения на бюджета.

Проектът на бъдещата детска болница

ФОТО: ОБЩИНА БУРГАС

Депутатите от ПП „Възраждане“ Борис Аладжов (вдясно) и Александър Койчев
ФОТО: АРХИВ ЧФ

„ЧЕРНОМОРСКИ ФАР“ ЕАД

Издател

ДИМИТЪР НИКОЛОВ

Главен редактор

СИЛВИЯ ШАТЪРОВА

Вестникът е член на Българската асоциация на регионалните медии (БАРМ), учредител и член на Българския медиен съюз (БМС). Носител е на наградите „Св. Константин-Кирил Философ“ на БАРМ, „Златно перо“ на СБЖ и на орден „Св. св. Кирил и Методий“ – II степен

Репортери и редактори ДОНА МИТЕВА, ГЕОРГИ РУСИНОВ, 0878 424 689 Кореспондент АЙТОС, 0558 23527

Счетоводство 056 825 435 За реклама 056 825 435, 0878 424 698

Графичен дизайн и концепция ЙОРДАН ГЕРГОВ Предпечатна подготовка МАРИЯ ДЖОЛОВА

Печат ИНФОРМА ПРИНТ – Бургас

Всички права са запазени. Възпроизвеждането на информация от „Черноморски фар“ под каквато и да е форма и без предварително писмено разрешение от притежателя на авторските права или без позоваване на източника е забранено. Всеки автор носи персонална отговорност за публикацията си.

Адрес на редакцията
БУРГАС

УЛ. „АЛЕКСАНДРОВСКА“

№ 69, ЕТ. 2

„ЧЕРНОМОРСКИ ФАР“

far@chfar.com
info@faragency.bg

Бургазлии се опариха сериозно

Официално. Нито една жалба не е постъпила в „Икономическа полиция“ към ОДМВР - Бургас

ГЕОРГИ РУСИНОВ

Бургазлии също са сред опарилите се сериозно от финансовата пирамида BETL. Официално обаче в „Икономическа полиция“ към ОДМВР - Бургас не е постъпила нито една жалба, съобщиха от пресцентъра на дирекцията за „Черноморски фар“. Над 20 обаче вече са получените сигнали в МВР в национален мащаб. Това потвърди вътрешният министър Атанас Илков.

От няколко дни гърми огромен скандал около легалността и прозрачността, която регистрираната в Лондон компания

Blue Electric Technology Limited (BETL) оперира. Схемата с инвестиции за преносими зарядни станции за мобилни телефони включва криптовалути и обещания за бързи печалби, на които десетки хиляди българи са се вързали. Данните показват, че за последните месеци около 50 000 души са направили значителни транзакции чрез BETL. Оказва се обаче, че инвеститорите, очакващи бързите и лесни пари по-често ги губят – в много случаи това са спестявания, включително и на цели семейства.

По думите на директора на НАП Румен Спецов първо се проверяват юри-

гическите лица, физическите лица – български граждани.

На косяк от загубата

Бургазлийка разказа пред „Черноморски фар“ за опита си с финансовата пирамида, която е можела да завлече семейството ѝ с хиляди левове. Жената, пожелала анонимност, разкри, че е била поканена да се включи в схемата BETL от приятелка, която ѝ предложила „лесна печалба“.

„Тя ме попита дали искам да изкарвам по 2000 лв. на месец без да правя нищо. Естествено, веднага се заинтересувах“, сподели жената.

Когато поискала повече информация, приятелката ѝ уверила, че всичко е напълно легално.

„Каза ми, че дори много военни участват. Това ме озадачи и реших да проуча“, уточни тя.

Приятелката ѝ обяснила, че за да започне, трябва да инвестира 2500 лева, които ще си възвърне за 32 дни.

„Трябваше да се включа в Телеграм група и всяка вечер след 19:00 часа да харесвам съобщения на профили, които всъщност бяха роботи. Давам ти допълнителни точки, ако

Транзакциите се генерират в криптовалута

ФОТО: ИНТЕРНЕТ

качваш постове в социалните мрежи с неща като: „Благодарение на BETL купих обувки за гетето си“, и снимаш покупката“, обясни бургазлийката.

Според схемата 100 точки се равнявали на 100 долара, но най-голямата печалба идвала от привличането на нови участници.

„Колкото повече хора вкарваш, толкова повече печелиш. Стартовата инвестиция беше 560 долара за първо ниво, после 1200 долара за второ, и така нагоре“, продължи жената.

Тя била на крачка от това да вложи семейните спестявания.

„Щях да използвам спестяванията на детето и да вляза с 5000 лева. Съпругът ми беше против, но виджаше, че много от нашите приятели се включиха, и остави решението на мен“, каза още бургазлийката.

Въпреки първоначалния ентузиазъм, тя се усъмнила след разговор с близка в чужбина, която ѝ обяснила рисковете.

„Приятелката ми, която се занимава с криптовалути, ме предупреди да не рискувам. След няколко дни проучвания реших да запазя парите си“, заяви тя.

Жената разкри, че мно-

го от нейните познати вече са пострадали финансово.

„Няколко семейства в обкръжението ми са загубили над 20 000 лева. Радвам се, че не се поддадох на този натиск“, облекчено каза нашата читателка.

Историята на нашата читателка не е единствена. Други също признават, макар и с неудобство, че са станали част от схемата BETL. Някои, които са се включили по-рано признават, че са направили печалби. За повечето обаче това не е така.

Как работи схемата

BETL се рекламира като компания, предлагаща услуги в сферата на „мобилната енергия“, но разследвания разкриват липса на реална дейност. Финансовите отчети за 2024-а показват липса на търговска дейност.

Основно привличането на участници става чрез регистрация и препоръки в Телеграм. След това новите жертви са насочени да закупят криптовалути, като най-често това е Tether, и да я изпратят към анонимни криптопортфейли. Заради работата си с криптовалути, препочитано приложение е

Revolut.

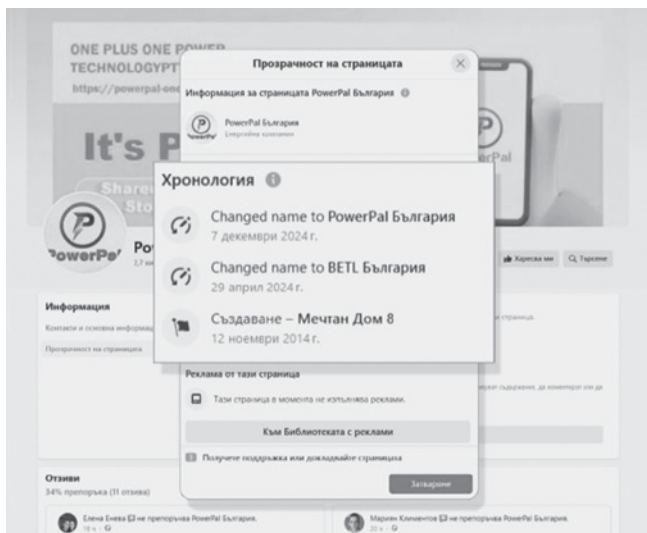
Изключително агресивно BETL се рекламира в социалните мрежи и това често е причината участниците в пирамидата да не са запознати с реалните операции на компанията, а вместо това да се подлъзват от обещания за високи и бързи възвръщаемости на инвестициите си.

Насърчава се усилено и привличането на все повече нови и нови инвеститори като на привлечените ги се предоставя комисионна. Стоотици попаднали в пирамидата обаче споделят, че ако не активни или са опитвали да изтеглят парите си, се оказвали блокирани под предлог, че не спазват „общите условия“.

По данни на БНТ за последните 6 месеца българите са инвестирали около 80 млн. долара.

Пирамидата

Финансовата схема BETL предлага няколко различни „нива на инвестиция“, които се рекламират като изключително доходоносни. В таблицата, използвана за привличане на нови участници, до която имат достъп само участниците в частния Телеграм канал, са описани сумите за „вход“,

След разразилия се скандал, групата във Фейсбук е със сменено име от BETL България на PowerPal България

ФОТО: ИНТЕРНЕТ

Кристиян Шкварек: Всеки участник в такава схема не е жертва, а съучастник

В България няма жертви на пирамидални схеми. Няма. Нито един. Всеки участник в такава схема, като последно BETL, не е жертва, а съучастник. Напълно съзнателен. Това заяви анализаторът Кристиян Шкварек чрез профи-

ла си във Фейсбук.

Ето какво написа още той:

„Ако се чудите как след толкова години в България „още се намират будали да се връзват“ на пирамиди, не се чудете, инстинктът ви е верен – няма вече будали в страната. Отдавна. Всички са напълно наясно с пирамидите и ги разпознават от пръв поглед. След което ИЗБИРАТ да участват в такава, надявайки се, че ще изкарат едни бързи пари от нея, преди тя да гръмне в ръцете на следващите по веригата, които самият ти си добел и убедил да се включат.“

Защото от пирамиди като BETL наистина изкарваш първоначално пари, когато им докараш нови хора. Участниците го правят сплното съзнание, че това е пирамида и че тя ще гръмне.

Дори често го казват на тези, които докарват в нея, като идеята е бързо да предадем „горещия картоф“ надолу и да вземем малък бонус за новите клиенти. Пък пирамидата белким гръмне в техните ръце, а не в нашите. Като бомба със закъснител, за която всички в играта са напълно наясно. И съзнателно я предават на други.

Това прави „измамените“ от поредната пирамида напълно съзнателни съучастници, които избират да прецакат на всичкото отгоре тъкмо близките, приятелите и познатите си, срещу едни бързи пари. Тези хора не заслужават никаква симпатия. В България отдавна не остана човек, който да не разпознава пирамида от пръв поглед. Но пирамидите продължава да ги има не защото хората са невежи, а защото са алчни.

А алчността трябва да се наказва.“

Кристиян Шкварек

ФОТО: ФЕЙСБУК

НИВА НА ИНВЕСТИЦИЯ

НИВО НА ОБОРУДВАНЕ	ЦЕНА НА ОБОРУДВАНЕ (ИНВЕСТИЦИЯ)	ДНЕВЕН ДОХОД	МЕСЕЧЕН ДОХОД (22 РАБОТНИ ДНИ)
STAR 3	540	20	440
STAR 4	1 200	45	990
STAR 5	2 700	102	2 244
STAR 6	4 700	175	3 850
STAR 7	9 000	340	7 480
STAR 8	15 000	575	12 650
STAR 9	27 000	1 040	22 880

- Дивидентите са фиксирани и се изплащат в **USDT** (крипто валута равна на щатския долар).
- След заявката за теглене се удържа **18%** такса.
- След като ги получите във вашия крипто портфейл, може свободно да ги продадете за желаната от вас валута (**EUR, BGN...**)
- Срокът на получаване на дивидентите е две години, като обратнотобремене започва от последно закупеното оборудване.

Така изглеждат различните нива на пирамидата

ФОТО: ИНТЕРНЕТ

от финансовата пирамида BETL

очаквания дневен доход и прогнозния месечен приход (при 22 работни дни). Ето как изглежда структурата на нивата:

Star 3: Инвестиция от 540 USD, с обещан дневен доход от 20 USD и месечен доход от 440 USD.

Star 4: Входна сума от 1200 USD, с дневен приход от 45 USD и месечен доход от 990 USD.

Star 5: Начална инвестиция от 2700 USD, с дневна печалба от 102 USD и месечен доход от 2244 USD.

Star 6: Вложение от 4700 USD, с дневен доход от 175 USD и месечен приход от 3850 USD.

Star 7: Инвестиция от 9000 USD, с обещани 340 USD дневно и месечен доход от 7480 USD.

Star 8: Входна сума от 15 000 USD, с дневна печалба от 575 USD и месечен доход от 12 650 USD.

Star 9: Най-високото ниво на участие, с инвестиция от 27 000 USD, обещава дневен доход от 1040 USD и месечен приход от 22 880 USD.

Дивидентите са фиксирани и се изплащат в криптовалутата USDТ, която върви с курса на щатския долар. За всяко теглене се удръжа 18% такса, като след това криптовалутата може да се конвертира в евро или лев. Участниците могат да получават дивиденди в рамките на две години, като срокът започва да

тече от последното закупено „оборудване“.

Продължава ли измамата под друго име?

Преди дни и след като скандалът придоби все по-голям мащаб стана ясно, че компанията е преименувала името на Фейсбук групата си от „BETL България“ на „PowerPal България“. Преглед в групата показва, че е създадена още през 2013 година с името „Мечтан дом 8“, а през април тази година получава името на BETL. Това е редовна практика в социалните мрежи – да се взимат вече разработени и с много потребители страници и групи. Често това става чрез хакване и кражба. Предприемачи обаче от доста време въртят именно такъв бизнес – създаване на големи групи и страници с цел продажба на някой друг, който приема всичките участници, но вече започва да рекламира своя бранд.

Всъщност запознати в киберсредите споделят, че в тълмните дебери на интернет има цели страници, на които човек може да закупи готови идеи за най-различни измамни схеми, които след това се пускат официално със силно присъствие в социалните мрежи и мобилните приложения за комуникация с цел „лов на шарани“.

Стоян Панчев, икономист: Финансовата грамотност у нас е на много ниско ниво

ГЕОРГИ РУСИНОВ

На първо място не трябва да се подхожда към инвестирането като към хазарт – твърде голямата обещана възвръщаемост обикновено не вечае нищо добро. Това отговори за „Черноморски фар“ икономистът Стоян Панчев на въпрос какво би посъветвал хората, когато получават изкушаващи предложения за инвестиране с обещания за бързи печалби.

„На второ място всякакви мулти левъл маркетинг схеми трябва да се гледат с повишено внимание. Не че няма легитимни бизнеси, които функционират по такъв начин, но не са чак толкова много и повечето от тях са добре известни. И на трето място, когато участвате в някакво бизнес начинание, добре е да си зададем въпроса какво в крайна сметка продаваме на крайния клиент и съответно очакваме ли да има пазар за такъв продукт или услуга. Генерално, трябва да се инвестира в сериозни фи-

нансови активи през проверени посредници“, продължи икономистът от Експертния клуб за икономика и политика (ЕКИП).

Панчев посочи, че наблюдава света на потребителските финанси у нас и е чул за схемата около BETL преди нашумяването ѝ в медиите от последните дни.

„Много бързо обаче ми стана ясно, че покриването на основни характеристики на пирамидна схема и загубих интерес към нея по същество. Сложих я в списъка на няколко други, които продължават да оперират у нас“, уточни той.

Икономистът е категоричен, че може да се направи директна аналогия между пирамидата на BETL и тези от 90-те години у нас.

„И двете разчитат на един и същи механизъм, за да работят. А именно за тях е важно да влизат все повече нови участници. За да се поддържа схемата, новите пари захранват печалбите на вече участващите. Пирамидата се срутва, когато притокът на нови участници спре и няма нови средства,

които да захранят последните влезли“, коментира Панчев.

Питахме го и дали българинът наистина е толкова наивен, когато се отнася до инвестиции, или е съвсем наясно, че може да влезе в подобна схема, за да спечели бързи пари.

„Очевидно все още има доста тълмно наивни българи, за да преповтарят медобезкрайността на финансовите пирамиди, както казахте

от 90-те години насам, сега подсилени от реклами през социалните мрежи и влиянието на инфлуенсъри. От друга страна, струва ми се, че у определена част от нашите сънародници не става дума толкова за наивност, колкото за алчност. Може би разбират, че участват в пирамида, но очакват да успеят да прехвърлят финалната тежест при рухването на схемата върху други хора. Финансовата

Стоян Панчев
ФОТО: ФЕЙСБУК

грамотност у нас е на много ниско ниво, ние в ЕКИП направихме проучване на спестовните навици на българите преди няколко месеца и видяхме, че само 1/4 от нашите сънародници спестяват и от тях около 10-12% изобщо инвестират по някакъв начин. Изключително ниски нива са това и трябва да се работи за промяна на тази култура“, обясни Панчев.

БРТК: Положителната тенденция за възстановяване на въздушния трафик и организирания чартърен туризъм е прекъсната

ДОНА МИТЕВА

Положителната тенденция за възстановяване на въздушния трафик и организирания чартърен туризъм за догонване на нивата от преди пандемията е прекъсната. Това констатира в своя анализ представителите на бранша, обединени в Бургаската регионална туристическа камара (БРТК).

Отчетеният спад спрямо 2023 г. е от 3%, като пристигналите пътници за периода януари - септември 2024, са 865 хиляди, в сравнение с 891 хиляди през 2023. По този начин спадът, който трябва да се навакса спрямо 2019, се увеличава от 37% през 2023 до 39% през 2024.

Посрещнати са 865 хил. пътници в сравнение с 1413 хил. пътници през 2019, като разликата е около 550 хил. пътници, сочи справка на експертите в туризма.

Липсата на полети от Русия, Украйна и Беларус отговаря за около 300 хил. от тях, останалата разлика се дължи на сериозни спадове от основни пазари като Великобритания (76 хил.), Германия (77 хил.), Израел (25 хил.), Чехия

(15 хил.), Белгия (15 хил.) и други.

Има разместване при основните пазари, като Великобритания, с ръст от 12% спрямо 2023 г., измества Полша със спад от 15% от първото място по обем през 2024. Следващите два основни пазара се запазват – Чехия и Германия, но те се развиват по различен начин.

Израел, който е друг основен пазар за летище Бургас, запазва своя обем, близък до този от 2022 и 2023 година. Регистриран е лек спад от 7% спрямо 2023, като спадът към 2019 е 38%.

Според данните на НСИ броят на местата за настаняване

и съответно леглата в Бургаска област през юли и август 2024 г. бележат лек спад съответно от 4% и 2% спрямо 2023 година, като все пак цифрите за легловата база през 2024 надвишават предлагането през предпандемичната 2019 година с 5%.

Най-важният показател за дейността на местата за настаняване е броят на реализираните нощувки. Въпреки лекото намаление на лег-

Тази година милионният пътник кацна с полет на easyJet от английската столица Лондон, затвърждавайки Великобритания като пазар №1 за морския аеропорт
ФОТО: ФРАПОРТ

ловата база спрямо 2023 г., през 2024 година е отчетен ръст на реализираните нощувки от 2%, като цифрите се доближават до нивата от 2019 година и изоставането от преди пандемията е само 3%.

Средната заетост на местата за настаняване през 2024 (59%) се запазва близка до тази от 2023 (58%), като все още изостава от постигнатите 62% през 2019.

През 2024 се запазва съотношението от 70% - 30%, характерно и за 2022 и 2023, докато през 2019 преди пандемията то е било около 80% - 20%. Регистриран е лек ръст на нощувките на чуждестранни гости от 4% и лек спад на нощувките на български гости от 3% спрямо 2023.

Продължава негативната тенденция средният престой на гостите по местата за настаняване да намалява.

Изводите от Лято 2024

Летният сезон през 2024 се разви подобно на този през 2023. За поредна година всеобщо разпространените в медиите и институции очаквания и настроения за сезона бяха силно оптимистични, заръст спрямо 2023, минаване на нивата от 2019 и за една рекордна година. Съдейки по резултатите, прогнозите отново не се сбъднаха напълно. Първите заключения от сезона очертават някои положителни, но и някои негативни и притеснителни тенденции.

За първи път от пандемията насам данните на летище Бургас показват спад на пристигащите пътници към предходна година, което за момента прекъсва възстановяването на въздушния трафик и обръща позитивната тенденция в негативна. Спадът е от близо 40% или около 550 хил. пътници.

Положителното е, че според данните от НСИ за 2024, реализираните нощувки бележи ръст от 2%. При по-малко кацнали пътници на летище Бургас (-3%) и при по-малка леглова база (-2%) през 2024 спрямо 2023, това е знак за запазване и надграждане на индивидуалния туризъм и на организирания туризъм с транспорт, различен от самолета. Трябва да се отбележи,

че данните са много близки до тези от 2023, така че няма осезаема промяна.

Голяма е значимостта на румънските туристи, а другият безспорно положителен фактор за поредно лято е задържането на българските туристи на нивата от 2023 и много над тези от 2019.

За поредна година се затвърждава важността на организирания чартърен туризъм за туристическия микс в региона и за заетостта в места с ограничен сезонен капацитет (май, юни и септември).

Индивидуалният туризъм не може да загълби празнина поради доста фактори, но най-вече голямата леглова база по Черноморието и лимитираното търсене в този период. В тази връзка, трябва да се помисли до колко е възможно по-добро съчетаване на организираните културни събития в Бургаски регион да бъде насочена в началото и края на сезона и с цел да бъде оптимизирано търсенето и предлагането и да бъде постигната по-добре разпределена по месеци заетост на местата за настаняване, сочат в изводите си от БРТК.

Рибките срещу ракията в битката за въздух

Тарикатлък. Майсторите на домашнярка изкупуват помпичките за аквариумите, за да я „облагородяват“

ДОНА МИТЕВА

По ракиено време помпичките за аквариуми изчезват. Превръщат се в дефицитна стока. От години те се използват, за да „облагородяват“ прясно-варената ракия.

„Когато дойде човек да купува при нас помпичка за аквариум, директно го питаме дали наистина му трябва за рибките, или да си аерира ракията“, коментира собственик на зоомагазин в Бургас. Тази практика била известна от доста години и собствениците и продавачите в този вид магазини вече не се изненадват от търсенето. Даже се интересуват от това за какъв обем съдове (аквариуми) се търсят.

На страницата на подобен зоомагазин дори има публикувана полезна информация: „Защо се използва компресор за въздух при ракията“. В нея е описано влиянието на компресора при аерирането на ракията и каква е правилната му употреба. „Ако не се използва правилно, компресорът може да причини прекомерно окисление на ракията и загуба на ценни аромати и вкусове, затова използвайте компресора за кратък период“, предупреждават от zoomagazine.bg. Съветът е тя да стои в бидона с ракията не повече от 3-4 дни.

„Тези компресори за въздух подпомагат отделянето на етилов алкохол. Онези, които си варят ракия редовно, ги използват,

и то от доста години. Като има въздух в ракията, като се аерира, се отделя вредния етилов алкохол чрез химична реакция. С други думи акваристиката помага за по-безвреден домашен алкохол“, коментира доц. д-р Галин Николов, преподавател в Тракийския университет и бивш шеф на Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури. Той се занимава с риби и като работа, и като хоби. В къщата, в която живее със съпругата и двете си деца има два огромни аквариума – единият съдържа тон вода, а другият е с 450 литра.

Доц. Николов разказва за свой приятел, който като му отидел на гости не пропуснал да му поиска машинките от аквариумите, за да ги ползва за ракията.

Той не пропуска като специалист да подчертае, че рибите различат на разтворения кислород за оцеляването си, който е около 5% от общия въздух в аквариума.

„Ако има етилов алкохол в ракията, вдигаш диоптъра и връзваш кърките“, шегуват се зевзеци, които си приготвят домашнярка. Техният сериозен съвет е, че наистина благословената жидкост става най-добра, ако е двойно преварена.

Радостин Иванов Желев, набирац популярност сътрудник в публичната група в социалната мрежа – Домашна ракия, обяснява всичко направо научно: В процеса на дестилация на ракия се образуват както

полезни и ароматни вещества, така и някои нежелани компоненти. Те могат да придават неприятен вкус и аромат, затова често се наричат нискокачествени компоненти. Ето кои са основните:

1. Метанол

Метанолът е токсичен алкохол, който може да доведе до сериозни здравословни проблеми, ако се приема в големи количества. Той се образува при ферментация на пектин, който се намира в плодовете. Метанолът обикновено се отделя в „главата“ на дестилата (първоначалната част), която често се изхвърля при дестилация.

2. Фузелови масла

Фузеловите масла са смеси от по-тежки алкохоли (като пропанол, бутанол и изоамилов алкохол), които придават на ракията тежък вкус и мирис. Те се отделят най-вече в „опашката“ на дестилата (последната част), която също обикновено се отделя, тъй като съдържа високи концентрации на тези масла.

3. Ацеталдехид

Ацеталдехидът е междинен продукт на ферментацията и има остър мирис, наподобяващ гниещи ябълки. Обикновено се съдържа в „главата“ и е една от основните причини за махмурлук. Отстраняването на ацеталдехида е важно за почистенето на ракията.

4. Оцетна киселина и естери

Оцетната киселина и нейните производни (естери) могат да се образуват

Времето на селските казани за варене на ракия все още не е отминало

ФОТО: ИНТЕРНЕТ

при ферментация, особено ако тя се провежда в неидеални условия. Те придават кисел вкус на ракията и също могат да причинят гразнене на стомаха. Естерите, макар и в малки количества да допринасят за аромата, могат да са нежелани в по-големи количества.

5. Кетони и други органични киселини

Кетоните и други органични киселини са вторични продукти на ферментацията, които могат да предизвикат неприятен вкус и мирис. Повторната дестилация и пречистване с активен въглен помагат за премахването им.

6. Протеини и примеси от плодовете

При използването на плодове за производство на ракия, някои протеини и остатъци от плодовата маса могат да преминат в дестилата. Те не само вло-

Акваристиката помага за по-безвреден домашен алкохол

ФОТО: ИНТЕРНЕТ

шава вкуса, но и може да причинят помътняване. Обикновено се отстраняват чрез филтриране.

Традицията да се вари ракия си остава жива, макар мнозина да признават, че има рискове и че е трудно. Въпреки това, ако се разгледат сайтовете за продажби на какво ли не, може

да се намерят и казани за домашно приготвяне на алкохол. Дали и колко това е рисковано – всеки майстор има своя отговор. Табиетелните мъже залагат на селските казани, където е и своеобразно място за социален контакт, освен че и ракията, която се вари, е по-добра.

Бургас ще е домакин на един от най-престижните винени конкурси в света

МАГДАЛЕНА ДИНЕВА

Бургас ще бъде домакин на един от най-престижните независими винени конкурси в света Concours Mondial de Bruxelles, който съществува от 35 години. Той ще се проведе в периода 11-13 април 2025 година в хотел „България“. В рамките на проявата 60-членно жури, съставено от международни експерти, ще оценява повече от 1300 мостри вино на производители от цял свят. В състава на журито ще влязат търговци, вносители, сомелиери и журналисти.

В Бургас ще се презентира една от разновидностите на конкурса – Sauvignon Selection. „За тази селекция всяка година избираме район, който да е специално място за производство на този вид грозде. Посетили сме

Зам.-кметът по туризъм и спорт Манол Тодоров и директорът на винения конкурс – Кантен Аво (двамата в средата), както и посланиците на конкурса за България Кристоф Сепулведа (Вляво) и Меглена Михова (Вдясно) представиха програмата на конкурса Sauvignon Selection

ФОТО: МАГДАЛЕНА ДИНЕВА

повече от 10 страни – миналата година беше в Южна Африка, а догодина ще бъде именно в Бургас“. Това сподели Кантен Аво – директор на конкурса по време на пресконференция, в която участва замест-

ник-кметът по туризъм и спорт – Манол Тодоров, директорът на винения конкурс – Кантен Аво, както и посланиците на конкурса за България Меглена Михова и Кристоф Сепулведа.

Кантен Аво допълни още, че това е един от най-престижните, но също и най-сериозните конкурси в света. По думите му целта на конкурса е създаване на гаранция за качество за потребителите, предос-

тавяне на производителите на комуникационен, маркетингов и търговски инструмент, признат от индустрията и клиентите, както и подпомагане на дистрибуцията.

„Специфичност на конкурса е, че е единственият, който използва от 4 години насам изкуствен интелект“, каза директорът. Всеки съдия ще трябва да обоснове оценката си, като напише коментар. IT фирма от Бордо е създавала специална програма, която може да чете умно данните от дегустационните бележки на журито.

След това производителите, които участват с винени мостри, ще имат достъп да описанията на всички вина, не само на наградените. По този начин те ще разберат как дегустаторите и международните купувачи виждат

профила на представените продукти.

В програмата на конкурса са заложени още посещения на културни забележителности и винарни в Бургаска област.

„През последните години виждахме все по-голямо участие на винопроизводители от България с мостри на „Совиньон блан“. Това е популярен сорт грозде в България, а районът на Бургас е изключително подходящ за отглеждането му“. Това посочи като мотивация за избор на града домакин Кантен Аво.

А Манол Тодоров, заместник-кмет по туризъм и спорт, заяви, че ще се радва съвместната работа между Общината и организаторите на конкурса да продължи и след 13 април догодина, тъй като Бургаският регион има потенциал за развитие на винен туризъм.

НАРОДЕН ПРИЯТЕЛ

13 – 19 ДЕКЕМВРИ 2024 | БРОЙ 690

ИЗДАНИЕ НА ОБЩИНА АЙТОС

ОСНОВАН НА 14 АПРИЛ 1924 Г.

Голям детски празник с грейнала елха доведе коледното настроение в Айтос

Стотици бяха на площада, кметът изненада децата с подаръци и лакомства

Тези година светлините на елхата в Айтос грейнаха на финала на двучасов Детски Коледен празник на площад „Свобода“. Стартият на празничната еуфория беше гаден с концерт на представителни групи на общинските училища, аниматори, подаръци за всяко от децата и вкусни храни и лакомства, приготвени от местни производители. Детската забава продължи с посрещането на Дядо Коледа, с пеещи и танцуващи гжужжета, елечета и елфи.

Вместо Добрия старец, кметът Васил Егрев раздаде още подаръци и лакомства на децата, после всички заедно запалиха светлините на естествената коледна елха на

площада. И деца, и възрастни се радваха на традиционните фейерверки, с които всяка година Община Айтос дава началото на коледните празници.

През декември най-очакван е Общинският коледарски празник, посветен на Коледа и Сурваки. Тази година празникът-конкурс ще се проведе на 18 декември, от 13.00 часа, на площад „Свобода“. В програмата са включени и конкурси за обреден хляб и за автентична сурвачка. Организатори са Община Айтос, НЧ „Васил Левски 1869“ и СУ „Христо Ботев“, наградите осигури Общината.

Вместо Дядо Коледа, кметът зарадва децата с подаръци и лакомства

НП

До Добрия старец – Моника и Златея, най-малките участници в Коледния празник

Коледно настроение на площад „Свобода“

ФОТО: НП

Кметът Васил Егрев и децата на Айтос запалиха светлините на коледната елха

Предколедна благотворителност в Айтос

Училища, детски градини, спортни клубове и читалища подкрепиха каузата на „Бъди човек“

4273.90 лв. бяха събрани на Благотворителния концерт в Народно читалище „Васил Левски 1869“, организиран от „Бъди човек“ – Айтос на 9 декември. Това беше първата от благотворителните инициативи на неформалното младежко сдружение, което всяка година преди Коледа и Великден застава зад каузата „Подари вечеря на пенсионер в нужда“.

И тази година кампанията запали желанието на училища, детски градини, институции, спортни клубове и художествени състави да се включат в предколедния спектакъл. Между първите, пожелали да

Млади и енергични – екипът на „Бъди човек“ – Айтос

ФОТО: НП

се изявят на сцената, бяха Детска вокална група „Ян Библиан“ с ръководител Цвета Андреева от СУ „Христо Ботев“, ДГ „Слънце“, представена от децата от IV група

„Усмивки“ с учители Нина Маринова и Донка Иванова. На сцената бяха и децата от група „Мечо Пух“ от ДГ „Славейче“ с ръководител Гергана Ганева и Таня Здрав-

чева. С танц на снежинките в благотворителната мисия участваха и деца от ДГ „Здравец“, с ръководители Татяна Желева и Йорданка Николова. СУ „Христо Ботев“ изпра-

ти на благотворителната сцена три възрастни групи от Танцов състав „Тракийче“, с ръководител Росица Кавъркова. Там бяха и децата от 4Б клас на СУ „Никола Йонков Вапцаров“ с микс от родопски песни, ръководени от Таня Миткова. И още вапцаровци уважиха каузата на „Бъди човек“ – четвъртокласниците на Милена Фотева изненадаха публиката с „Инструменти по съпровод“, а Вокална група „Усмивка“, с ръководител Валя Иванова развълнува с „Коледна да бъде все“. В концерта участва и детска градина „Рагост“ с III група, с учители Сабие Али и Нина Тодорова.

Домакините от Народно читалище „Васил Левски 1869“ се представиха с Танцова формация „Ивагенс“, с ръко-

водител Ивелина Костадинова и с малките грации на МБ „Ариел“ с ръководител Мая Христова. Спортен клуб по акробатика „Ейнджълс“ с ръководител Дуда Грудева участва с акротанци, а възпитаниците на Иван Костов от Спортен клуб „Дракон“ показаха как се печелят медали с карате техники. Спортен клуб по спортна акробатика „Орел“ с треньори Мими Стайкова, Катя Цанева и Мартин Бенов изведе на сцената успешните си състезатели и поднесе един запомнящ се акроспектакъл. Гласовитата Кайра Хилми, както винаги, беше неотразима. Водещ на благотворителния спектакъл беше Наталия Стоилова.

ОЩЕ НА СТР. 2

„Коледни вълнения“ събраха 40 картини на Надежда и Стоян Радеви

Това е трета съвместна изложба на майка и син

Да бъдеш творец е позиция, начин на себеизразяване. Това е мотивът на Надежда Радева да подреди преди Коледа трета изложба в Ритуалната зала на Общината. Има и още една причина – да покаже новите картини и напредъка в рисуването на 19-годишния си син Стоян, който като всяко дете с аутизъм е различен. Посланието на картините им е за предколедна чувствителност и съпричастност, за човешка загриженост и взаимност.

Ще припомним, че Надежда започнала да рисува малко преди ковид пандемията, покрай нея четките хванал и Стоян. Многоцветни морски и горски пейзажи и натюрморти е подредила на изложбата „Коледни вълнения“ Надежда, Стоян е нарисувал водопадци, цветя и птици. „Малко са коледните сюжети, но с обичта и желанието, с които сме нарисували своите картини, се надяваме да извикат у всеки вълнение и празнично настроение преди Рождество Христово“. заяви

на откриването на изложбата Надежда.

Общо 40 картини показват майката и синът, повечето рисувани с акрилни бои. Експозицията включва и опитите на Надежда в абстрактното изкуство и векторната графика. Като самоук художник, тя рисува по спомен и въображение, или по „модел“, в които променя детайлите. Така е създадена и „Мечта за Париж“ с Айфеловата кула, с надеждата на Надежда все някога да види предколедно френската

Надежда и Стоян минути преди откриване на първата им обща изложба

Кметът Васил Егрев поздравя Радева за куража и огромното ѝ желание да твори

Част от платната на Надежда

ФОТО: НП

столица.

Обикновено двамата творят заедно. С голямо желание младежът рисува цветя, корабчета, дръвчета. Помага му, когато сам го пожелае, много често отказвал помощ. „Можете и да съм пристрастна, но с всяка следваща изложба виждам напредъка на Стоян и това, разбира се, ме радва“, признава Надежда. И не пренебрегва себе си като творец. Обича всяко свое платно, обяснява кога и как ѝ е хрумнала идеята. „Букет от

маргаритки“ и „Червени рози“ са картините на Стоян, които са ѝ любими. За себе си е решила, че ще се заема с рисуването на портрети, поема предизвикателството, водена от желанието да напредне в изобразителното изкуство. „Правила съм неловки опити, във времето напред отново и отново ще опитвам“, усмихва се Радева. Има и още проекти, които засега пази в тайна.

Неколцина бяха близките и приятелите на се-

мейство Радеви, които дойдоха на откриването на изложбата. Кметът Васил Егрев не пропусна събитието и сърдечно поздравя цветята Надежда Радева – за куража и огромното ѝ желание да твори, въпреки житейските трудности. Стоян не успя да присъства, но за творбите си получи поздрав и пожелания от приятели и близки. Изложбата ще бъде открита за посетители до 13 декември (петък), включително.

НП

ОБЯВЛЕНИЕ

Земеделски производител Даниел Дамянов Атанасов обявява инвестиционно намерение - като планира да отгледа зеленчуци в землището на село Малка поляна, общ. Айтос, местност „Гъоз тепе“, ПИ 46440.23.28, с площ от 34, 992 дка. И имот в землището на гр. Айтос, местност „Алтън Тарла“ ПИ 00151. 426.26, с площ 4,619 дка. Обща площ от 39,611 дка.

ОБЯВЛЕНИЕ

Земеделски производител Борислав Цокв Петков обявява, че ще отгледа и стопанисва насаждения от череши, с обща площ 35.537 дка, в землището на с. Пирне, община Айтос, имоти №046030, №046031, №046032, №047005.

ОБЯВЛЕНИЕ

Земеделски производител Десислава Апостолова Андонова обявява инвестиционно намерение - отглеждане на черешова градина в землището на с. Карагеоргиево, община Айтос, местност „Биюк Хасан“ и местност „Акча ач“, ПИ 36227.23.37 с площ 3,113 дка., ПИ 36227.22.58 с площ 3,678 дка., ПИ 36227.22.32 с площ 8,559 дка. Обща площ от 15,350 дка.

ОБЯВЛЕНИЕ

Земеделски производител Стивън Боянов Войводов обявява инвестиционно намерение – отглеждане на лук кромид зрял, в землището на град Айтос, местност „Алтън Тарла“ - ПИ 00151.426.18 с площ 10.279 дка, ПИ 00151. 426.27, с площ 3.00 дка, и в местност „Карамеше“ - ПИ 00151.451.5, с площ 26.462 дка.

Хоротека, волейболен турнир и куиз за каузата „Бъди човек“

Още благотворителни инициативи до Коледа организират „Бъди човек“ – Айтос и сърцати айтослици. Тази година за първи път ще се проведе и Благотворителна хоротека. Събраната благотворителна такса също ще е за каузата. Ваня Тодорова, дипломиран хореограф, ще води хоротеката, във Физкультурния салон на СУ „Никола Йонков Вапцаров“, на 18 декември, от 18.00 часа.

Вече традиционен за Айтос е Благотворителният турнир по волейбол в Спортна зала „Аетос“. Тази година надпреварата ще е на 21 декември, от 10.30 часа. Кореспондирач с инициативата на Бъди

И спортните клубове се включват в благотворителните инициативи

човек – Айтос е и първото издание на Благотворителен куиз в кафе NRG на 22 декември, (неделя) от 18:30ч., организиран от

Йоан Маринов и млади ентузиастасти.

Както всяка година, в града са поставени кутии за дарения. Съпричастни

Талантливи млади танцьори на НЧ „Васил Левски 1869“

скампанията са ЕК „Генгер“, „Дървеното“, „Съни маркет“, „Стефанови“, „Орела“, Приказен свят „Гая“, „Жасмин“ – II етаж, Кни-

жарница „Беки“, Фирмен магазин „Сигмен“, „Сладки мечти“, Общинска Аптека, „Форнети“ и Т-маркет.

НП

Детска формация „Ян Бибиан“ от СУ „Христо Ботев“ с ръководител Цвета Андруеева

ФОТО: НП

Тази година и детските градини бяха в програмата на благотворителния концерт

Община Айтос с успешно изпълнени проекти

По мярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от Стратегията за водено от общностите местно развитие на СНЦ „МИГ-Айтос“

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ – ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ СНЦ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА – АЙТОС“

През 2024 г. приключи изпълнението на два проекта, финансирани по мярката 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от Стратегията за водено от общностите местно развитие на СНЦ „МИГ-АЙТОС“. Безвъзмездната финансова помощ се предоставя по подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярката 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Бенефициент по проектите е Община Айтос.

Проект „Реконструкция на ул. „Даме Груев“ и ул. „Зюмбюл“, гр. Айтос“ е финансиран чрез Административен договор № BG06RDNP001-19.536-0002-C01 от 22.05.2023 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура № BG06RDNP001-19.536 за подбор на проектни предложения.

Основната цел на проекта е насочена към създаване на привлекателна градска среда и повишаване качеството на живот на населението на гр. Айтос. Проектно предложение отговаря на нуждите и потребностите на населението в община Айтос, както по отношение на качеството на уличната мрежа, така и по отношение на подобряване условията на живот в района, а именно

достъпност до обществени услуги, икономическа и инвестиционна обстановка, мобилност и други. Създаването и обновяването на техническата инфраструктура е основата за създаването на оптимална жизнена среда на селските райони. Реализацията на проекта води до подобряване достъпа на населението до обществени услуги и подобряването на екологичната среда чрез благоустрояване на физическата и жизнена среда в града.

По проекта Община Айтос извърши ремонтни дейности по улица „Даме Груев“ и улица „Зюмбюл“ в град Айтос. Основните дейности, които се изпълниха по проекта са реконструиране и рехабилитиране на 899 кв.м. тротоарни и 1906 кв.м. улични настилки, изграждане на бетонови бордюри

ул. „Арда“, гр. Айтос

ул. „Христо Кърджолов“, гр. Айтос

ул. „Даме Груев“, гр. Айтос

ул. „Зюмбюл“, гр. Айтос

дане на бетонови бордюри и осигуряване на достъпна среда, включително подобряване на достъпа на хора с увреждания.

Общата стойност на проекта е в размер на 211 937.57 лв., като финансовата помощ е в размер 100 на сто от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Проект „Реконструкция на улица „Арда“ от О.Т. 24 до О.Т. 7 и улица „Христо Кърджолов“ в гр. Айтос“ е финансиран чрез Административен договор № BG06RDNP001-19.226-0005-C01 от 11.01.2023 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура № BG06RDNP001-19.226 за подбор на проектни предложения.

Основната цел на проекта е насочена към създаване на привлекателна градска среда и повишаване качеството на живот на населението на гр. Айтос. Проектно предложение отговаря на нуждите и потребностите на населението в община Айтос,

както по отношение на качеството на уличната мрежа, така и по отношение на подобряване условията на живот в района, а именно достъпност до обществени услуги, икономическа и инвестиционна обстановка, мобилност и други. Създаването и обновяването на техническата инфраструктура е основата за създаването на оптимална жизнена среда на селските райони. Реализацията на проекта води до подобряване достъпа на населението до обществени услуги и подобряването на екологичната среда чрез благоустрояване на физическата и жизнена среда в града.

По проекта Община Айтос извърши ремонтни дейности по улица „Арда“ от О.Т. 24 до О.Т. 7 и улица „Христо Кърджолов“ в град Айтос. Основните дейности, които се изпълниха по проекта са реконструиране и рехабилитиране на тротоарни и улични настилки, изграждане на бетонови бордюри и осигуряване на достъпна среда, включително подобряване на достъпа на хора с увреждания.

Общата стойност на проекта е в размер на 339 696.69 лв., като финансовата помощ е в размер 100 на сто от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Общата стойност на проекта е в размер на 339 696.69 лв., като финансовата помощ е в размер 100 на сто от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Настоящата публикация е осъществена с финансовата помощ на Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони във връзка със Споразумение за изпълнение на Стратегията за водено от общностите местно развитие № РД50-146/21.10.2016 г. по подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегията за водено от общностите местно развитие“ на мярката 19 „Водено от общностите местно развитие“ на Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

*п.к. 8500 град Айтос, община Айтос, област Бургас, ул. „Васил Левски“ № 2
www.mig-aytos.com; моб. тел. +359 886 881 212; e-mail: mig_aytos@abv.bg*

20.12.2024 г., 10.00 часа – Колебен базар в База 1 на СУ „Христо Ботев“ в подкрепа на благотворителната кауза „Филип Кутев във вечността“.

20.12.2024 г., 13.30 часа, Благотворителен колебен базар в ОУ „Христо Ботев“ с. Мъзлен.

20.12.2024 г., 10.00 часа – Коледарски поздрав на децата от ДГ „Пролет“ гр. Айтос към кмета и общинската администрация.

21.12.2024 г., 10.30 часа, Спортна зала „Аетос“ – Благотворителен турнир по волейбол

21.12.2024 г., 16.00 часа – Колебен базар „Да бъде добрина!“ на ДГ „Славейче“

23.12.2024 г., 18.00 часа – Колебно-новогодишна празнична програма в НЧ „Петър Житаров-1928“ с. Караново. В седмицата от 18 до 22 декември 2024 г. очаквайте – **Годишни награди за спорт 2024 г. „Спортист и Треньор на 2024 година!“**

Чудесен Колебен базар и в ДГ „Пролет“
ФОТО: ДГ „ПРОЛЕТ“

Община Айтос

Празничен декември 2024 година!

17.12.2024 г., 11.00 часа – Благотворителен колебен базар в ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Карагеоргиево.

17.12.2024 г., 18.00 часа, НЧ „Васил Левски 1869“ – Колебен концерт на Група ПАЗАРА с ръководител Иван Иванов.

17.12.2024 г. – „В очакване на Коледа!“ – Празничен поздрав за обитателите на Защитено жилище – Айтос от СУ „Н. Й. Вапцаров“

18.12.2024 г., 18.00 часа, Физкултурен салон на СУ „Никола Й. Вапцаров“, БЛАГОТВОРИТЕЛНА ХОРОТЕКА.

18.12.2024 г. – „В очакване на Коледа!“ Празничен поздрав за децата в Дневен център за деца с увреждания – Айтос от СУ „Н. Й. Вапцаров“ гр. Айтос

19.12.2024 г. – „В очакване на Коледа!“ Празничен поздрав в Дома за стари хора – Айтос в парк „Славейва река“ от СУ „Н. Й. Вапцаров“ гр. Айтос

18.12.2024 г., 13.00 часа – Общински коледарски празник 2024, с участието на представителни групи на училища и читалище в община Айтос на площад „Свобода“ и изложба във фойето на НЧ „Васил Левски 1869“. Организатори: Община Айтос, НЧ „В. Левски – 1869“

19.12.2024 г., 17.30 часа – Колебен концерт на художествените състави на НЧ „Васил Левски – 1869“ гр. Айтос.

19.12.2024 г., 14.30 часа – Колебно-новогодишен концерт на НЧ „Пробуда-1925“ с. Пирне и ОУ „Христо Ботев“ с. Пирне.

19.12.2024 г., 13.00 часа – Благотворителен колебен базар в НЧ „Пробуда – 1925“ с. Пирне и ОУ „Христо Ботев“ с. Пирне

Курсове по проект на СУ „Христо Ботев“, Айтос

Преподавателите Лазарина Янчева и Надие Али във Финландия

Преподавателите Лазарина Янчева и Надие Али взеха участие в мобилност по Програма „Еразъм+“, Ключова дейност 1 „Образователна мобилност за граждани“, сектор „Училищно образование“, по проект „Екопредизвикателства – технологични решения в моето училище“ №2024-1-BG01-KA122-SCH-000206050 – поредният спечелен проект на СУ „Христо Ботев“, град Айтос.

Въвеждането на екологично образование в класната стая поставя ново предизвикателство пред днешните учители. Курсът Environmental Education in Finland: the Eco-Social Approach дава възможност за справяне с тези проблеми, като запознаем учениците с подхода към екологичното образование, възприет във финландската образователна система.

Като участници в курса придобихме опит и знания как екологичното образование може да подкрепи личните взаимоотношения на учениците с природата, отговорното потребителско поведение и активното гражданство.

Усвояването на знания за екологичните проблеми на 21. век ни помага да разбираме бързо променящата се заобикаляща ни среда,

СИЛАТА НА ЕДИНСТВОТО.

да научим повече за видовете екологични опасности и тяхното опазване.

Курсът Environmental Education in Finland: the Eco-Social Approach е предназначен да развива уменията на учителите и учениците да размишляват върху въздействието на техните действия върху устойчивостта на околната среда; уменията на учителите да проектират и използват учебна среда, която подкрепя любопитството и ученето; да

подкрепя надеждата и активното гражданство сред учениците, докато преподава екологично образование.

Курсът Environmental Education in Finland: the Eco-Social Approach включват теми, разработени чрез практически семинари, дискусии по групи и работа по проект:

- Екологично образование в гората;
- Теоретична информация за различни измервания на екологичното об-

разование и за връзката на ученика с природата.

➢ Въвеждане в устойчивото развитие и отговорното потребителско поведение;

➢ Работилница за отговорно потребление;

➢ Въвеждане в теорията на Пауло Фрейре и в еко-социалното образование;

➢ Еко-социална гражданска разходка;

➢ Планиране на пътна карта за въвеждане на нови педагогически методи във и извън училище;

Лазарина Янчева и Надие Али в Хелзинки по Програма „Еразъм+“

Курсът развива уменията на учителите да проектират и използват учебната среда

Учителите на СУ „Христо Ботев“ участваха в практически семинари, дискусии по групи и работа по проект

Обучение и вдъхновение в Лисабон

Какво разказват учителите по ИТ Илиана Николова и Диляна Златева, участници в мобилност в Португалия

В началото на месец октомври имахме невероятната възможност да посетим Лисабон, Португалия, по спечеления от нашето училище проект по Програма „Еразъм+“

Целта на пътуването ни до тази прекрасна европейска столица беше участието ни в обучителния курс „ИКТ в класната стая: иновативни инструменти за улесняване на ученето, сътрудничеството и творчеството на учениците“. Основната насоченост на едностранния ни курс беше запознаване с новостите в съвременните технологии и интеграцията им в училище, за да направим уроците по-интересни и увлекателни за нашите ученици.

През цялата седмица се запознавахме с различни дигитални инструменти и приложения, които да ни помогнат да създаваме интерактивни уроци. Обсъждаме как да използваме

Вдъхновение в Лисабон – Илиана Николова и Диляна Златева, участници в мобилност в Португалия

игри и визуализации, за да ангажираме учениците и да акцентираме върху креативността и критичното мислене. Това не беше просто теория – подкрепяни от усмихната ни преподавателка Ана-Мария Коста, научихме конкретни техники и платформи, които можем да приложим веднага в работата си.

Най-ценното за нас беше практическата насоченост на курса. Научихме нови начини за създаване на интерактивни тестове, да правим видеуроци и да

използваме приложения, които правят ученето по-забавно и полезно.

Разбира се, преживяването ни не се ограничи само до обучението. Лисабон ни плени със своята красота и културно наследство. Посетихме величествения манастир Жеронимуш, разгледахме Белемската кула и се разходихме из тесните улици на Алфама. Лисабон е град, който вдъхновява. Енергията, която получихме там, ще ни мотивира дълго време.

В обучителния курс „ИКТ в класната стая: иновативни инструменти за улесняване на ученето, сътрудничеството и творчеството на учениците“

Това преживяване беше не само професионално, но и личностно обогатяващо. Вярваме, че наученото ще донесе полза не само за нас, но и за нашите ученици. Чрез новите умения и разширените ни културни хоризонти, които донесохме със себе си, ще направим класните стаи по-интересни и ще помогнем на учениците да се развият в един глобален свят.

Снимки по Проект „Екопредизвикателства – технологични решения в моето училище“

С преподавателката Ана-Мария Коста

Ирина Цанова, изпълнителен директор и съосновател на портала за имоти – Zimoti.com:

ИРИНА ЦАНОВА
ФОТО:
ЛИЧЕН АРХИВ

Значителен капитал от сивата икономика се насочва към имотния пазар

ЗА ГОСТА

- Ирина Цанова е работила като Country Manager в софтуерна компания. В ролята си на ръководител тя е участвала в разработката на множество комплексни уеб базирани системи, включително в сферата на недвижимите имоти.
- В Zimoti.com тя си партнира с Рей Кюрсон – мениджър с опит в ИТ и бизнеса, който работи дълги години по създаване на онлайн технологии в проптех сферата на един от най-развитите имотни пазари в Европа – този в Англия.
- Другият партньор е Геновева Петрова, с над 10 г. опит в развие-

- то на собствен онлайн бизнес и 10 г. в дигитален маркетинг, един от създателите на Remixshop.com, водещия онлайн магазини в Централна и Източна Европа за second hand мода.
- Порталът за имоти – Zimoti.com е създаден, за да заговори нуждата от модерна платформа на българския пазар, която да предоставя добавена стойност на агенциите за недвижими имоти и на потребителите.
- Екипът на Zimoti.com вярва, че търсенето на нов дом може да бъде лесно и приятно за потребителите, без напрежение и притеснения.

ИНТЕРВЮ

ЧЕРНОМОРСКИ ФАР

К

акви са основните промени, които можем да очакваме на имотния пазар след приемането на еврото в България? Как мислите, че ще се промени интересът към покупка и наем на имоти в големите градове в страната?

– Присъединяването към еврозоната ще осигури по-голяма икономическа стабилност, което следва да повиши доверието на потребителите и инвеститорите към България. Като резултат от подобренията икономическа среда и стабилността очакваме да има значителен интерес от страна на чуждестранни инвеститори, както и различни фондове от

Западна Европа, САЩ, Азия, които да направят инвестиции в различен тип имоти – търговски, жилищни сгради или комплекси с цел отдаване под наем.

От години в България сделките с имоти се сключват предимно в евро, особено в сегмента на по-висок клас имоти и тези в големите градове. Реално самата валута е вече утвърдена в сектора, а въвеждането ѝ като национална валута ще улесни допълнително транзакциите и ще премахне нуждата от обменни операции.

– Очаквате ли ръст в търсенето на имоти в България след приемането на еврото и как това би се отразило на цените на жилищата?

– През последните години имотният пазар в България се характеризира с изключително високо търсене и значителен ръст на цените, като този темп ще се запази до присъединяването на България в Еврозоната.

Едни от ключовите фактори за това са достъпните ипотечни кре-

дити с ниски лихви, както и нарастващите доходи. Средните заплати растат, което прави имотите по-достъпни за широк кръг купувачи. За сравнение, през 2008 г. по време на имотния бум, цената на квадратен метър в София беше около 1200 евро, а средната заплата – 800 – 900 лв. Това означава, че бяха нужни около 3 средни заплати за закупуването на един квадратен метър. През 2024 г. средната цена на квадратен метър в София е между 2000 и

2500 евро, но със средна заплата за гр. София от 3129 лв. (по данни на НСИ), необходимите средства спадат до 1,25–1,5 средни заплати.

Още един съществен фактор за високото търсене е наличието на значителен капитал от сивата икономика, който се насочва към имотния пазар. Тези средства често се инвестират в недвижими имоти като начин за запазване на стойността им преди възможни регулации, свързани с приемането на еврото.

С въвеждането на еврото може да се наблюдава известно успокояване на пазара. Очаквам да има леко повишение на лихвите по ипотечните кредити, подобно на тенденциите в Западна Европа, което може да намали покупателната способност на част от купувачите. Също така, вероятно ще се промени и профилът на купувачите – засилен интерес от чуждестранни инвеститори и фондове, които ще предпочетат имоти с висока възвръщаемост.

– Какви промени в лихвените проценти по ипотечните кредити можем да очакваме след приемането на еврото?

– С приемането на еврото очаквам да започне постепенно увеличение на лихвените проценти по ипотечните кредити, тъй като средната лихва в Еврозоната е около 4%, а в България в момента е около 2,5%. След като се присъединим към Еврозоната, от България ще се изисква да се съобразява с политиките и регулациите, установени от Европейската централна банка (ЕЦБ). Това означава, че монетарната политика ще бъде определяна централизирано от ЕЦБ, както за останалите държави в еврозоната.

– Как виждате ролята на онлайн платформите като вашия сайт в предоставянето на информация за правилата и регулациите, свързани с покупката и наема на имоти след присъединяването към еврозоната?

– Ролята на онлайн платформите за имоти и експертите е ключова, тъй като потребители-

те очакват да получават своевременно и точна информация за новите регулации и правила, свързани с покупката и наема на имоти, особено след присъединяването на България към еврозоната.

Ние в Zimoti.com – портала за имоти, ще продължим да информираме нашите потребители за процедурите по сделки с имоти, като предоставяме и лесен достъп за консултация с кредитен посредник или експерт по недвижими имоти от агенция партньор.

Платформата предлага хиляди обяви, които дават възможност за информиран избор на потребителите въз основа на актуална пазарна информация.

Удобна функционалност и автоматизираната пазарна оценка, която анализира както офертите на пазара, така и данните от реални сделки, предоставяйки в реално време точна оценка за конкретен имот. Това улеснява потребителите при вземането на важни решения за покупка, прогажба или наем.

”
С въвеждането на еврото пазарът ще се успокои, ще дойдат чужди купувачи

Поетесата Джина Дундова - Панчева Влезе в час в СУ „Димчо Дебелянов“

Любим творец. Любовта към природата, поезията и музиката среща второкласниците с нея

СУ „ДИМЧО ДЕБЕЛЯНОВ“

Незабравима ще остане срещата на учениците от вторите класове на СУ „Димчо Дебелянов“ с българската поетеса Джина Дундова-Панчева. Тя бе гост на училището на 28 ноември. Освен популярна българска поетеса, автор на много текстове за песни и музикант, Джина Дундова-Панчева е детски лекар и преподавател на студенти в Медицинската академия в София.

Второкласниците от СУ „Димчо Дебелянов“ научиха важна информация за гървесната система в България и по света, за ползата от гърветата за екосистемата и за връзката между всички видове във Вселената. С любопитство те попита знанията за светеци, ходещи, даващи хляб и вода гървета, за кореновата информацион-

на система на гърветата и гъбите, за обмена на видовете и за кръговрата във Вселената. През цялото време те бяха активни участници в срещата.

СУ „Димчо Дебелянов“ защитава участието си за приза „Екоучилище“ във всички направления на тази благородна мисия и наученото от детските букварчета за природата на г-р Панчева и невероятните ѝ познания са още един принос в тази посока.

Деца четоха, слушаха детски песни по текстове на г-р Панчева и пяха, задаваха въпроси, споделяха своя крехък опит и преживявания, а срещата и книгите с автографи ще носят дълго в съзнанието и сърцата си.

Благодарим и на приятелите от Издателска къща „Знаци“ и Народно читалище „Фар“, които бяха с нас.

Авторката по време на открития урок

Джина Дундова-Панчева е родена в София. Завършва Английската гимназия в София и Медицинския университет.

Нейни стихове са публикувани периодично в списание „Пламък“ и в антологията „Нова българска поезия и проза“, „Пламък 13“, както и в сайта „Галерия на думите“. Тя е носител на национални и международни награди. Издава няколко стихосбирки за възрастни и книги за деца, сред които четири от полезните букварчета за природата – „За птиците и буквите“, „За рибите и буквите“, „За цветята и буквите“,

„За гърветата и буквите“ и предстои да излезе от печат новото букварче „За гъбите и буквите“.

Д-р Панчева обича безрезервно децата и природата, а също поезията, фотографията и да свири на пиано. Вярва в силата на любовта във всичките ѝ измерения и в това, че любовта ражда изкуството, а без него няма живот – поне не такъв, който да си заслужава да се живее.

Д-р Панчева не за първи път гостува в СУ „Димчо Дебелянов“. През пролетта тя беше част от звездното жури на традиционния Литературен конкурс, провеждан в училището.

Учениците с интерес прочетоха нейни стихове

Общата снимка запечата спомен от събитието

СУ „ДИМЧО ДЕБЕЛЯНОВ“

Ето и посланието, което авторката на букварчето „За гърветата и буквите“ отправя специално към децата

Мили деца,

Светът на гърветата е вълшебен! Какво ли си шепнат, когато задуха вятър?

В тази книжка ще ви разкажа в стихове само за някои от тях – за топлова, колкото са буквите в нашата азбука. Когато се научите да четете, ще можете да изучите всички останали, защото знанието носи радост и светлина в живота ни и ни разкрива необятни светове.

Всички гървета имат корени, ствол, клони и листа. Корените почти винаги са под земята, но понякога са под водата. Например, мангровите гори растат в солени води на крайбрежните области или в солена и сладка вода – около устията на реките. Съществуват и гървета с въздушни корени (над земята), но те са рядкост.

Корените пренасят вода и хранителни вещества от земята към ствола, клоните и листата. Те държат гървото изправено и се впитват

в почвата, като някои са на плитко, но други са много дълбоки. Клоните помагат на листата да стигнат до повече слънчева светлина.

Кората на гърветата е много важна, защото тя покрива ствола и го предпазва от нараняване, както кожата на човека има защитна роля.

Листата на някои гървета са вечнозелени, не пожълтяват и не падат през есента. Но на повечето стават пълстри наесен, после падат

и гърветата остават голи през зимата.

В училище ще научите, че гърветата превръщат въглеродния диоксид в кислород, с който дишат всички живи същества и затова животът на всички зависи от растителността на планетата, а ние трябва много да я пазим, за да няма изчезващи видове.

Ако се загледаме в дънера на отсечено гърво, ще забележим много кръгове и по техния брой ще разберете дали гървото е било старо, или по-младо. Това са пръстените на растежа, защото около старата гървесина се натрупва нова.

Ако отидете на планина, ще видите, че в подножието има повече широколистни гървета, след това горите са смесени, иглолистни, а близо до върха растат само ниски храсти и няма почти никаква растителност. Понякога само някое смело цвете дръзва да се покаже между камъните. Такова удивително цвете е еделвай-

сът. Застрашен е от изчезване, затова ако го видите, не го късайте.

Има най-различни гървета и те живеят в места с различен климат. Някои издържат на студ, други на влага и горещина, а трети – на суша. Последните са така устроени, че да успеят да преживеят дълго време без вода. Съществуват около 100 000 вида гървета.

Повечето гървета живеят 100-200 години. Има и изключения. Най-старото, открито на нашата планета гърво, е на 5000 г. В тропиците живеят най-високите гървета, с височина над 100 м. Когато гърветата имат огромно заедно, те образуват гора.

Строителството на нови и нови селища въздейства върху горите, околната среда се замърсява, а разбрахме, че гърветата имат огромно значение за живота на земята.

Изсичането и пожарите са друг голям проблем. Затова всеки човек е хубаво да помисли за планетата, на

която живеем, за всички живи същества и да се опита да посади поне едно гърво, за да обогати с присъствието си живота на земята.

Растение, което е по-малко от гървото и има няколко ствола или клони, които излизат близо до земята, се нарича храст. Но в тази книжка няма да говорим за храсти, а само за гървета.

Как красиво цъфтят гърветата и храстите през пролетта!... Първ разцъфва дрянът – цветовете му са жълти и ще го забележите отдалече.

В България овощните градини потъват в розово и бяло и ухаят така прекрасно, че всеки е щастлив, когато дойде пролетта. После цъфтят дърветата се отрупват с плодове. Хубаво е всеки да изяде поне по два плода на ден, за да е здрав.

Чудесно е да имаме познания за гърветата. Но най-хубаво е да ги обикнем истински и да ги почувстваме с душата си.

Затворете очи и си представете, че сте в гората, ухае на пролет, а от боровите се стичат капчици ароматна смола. Вятърът скита между клоните, а короните на гърветата се поклащат и листата започват да си шепнат. Говорят си на свой език. Какво ли си казват?

Вълшебствата са навред. Високо горе се синее небето, а птиците запяват чудни песни и кацат в клоните на гърветата, за да си починат, да си направят гнезда и там да отглеждат малките си. Да ги научат да летят високо над всичко. Близо до белите облаци. Те приличат на кораби, плуващи в безкрая. Накъде ли отиват?

Животът е вълшебство, вълшебството се крие във всички нас. Колко е хубаво да сме заедно и да полагаме грижи, за да може животът на нашата земя да се съхрани!...

Приятни мигове в света на поезията с тридесет стихотворения за гърветата!

Професия „плановик“, или мениджърът в социализма

Трансформация. Бригадири се подвизават в съвременното икономическо пространство като HR-специалисти, т.нар. отчетнички са акаунтъри

МАГДАЛЕНА ДИНЕВА

Ако днес във всяко микро-, макро- и средно предприятие човекът, който ръководи и координира дейността на служителите, контролира ресурсите, калкулира разходите и е отговорен за управлението на проектите, се нарича „мениджър“, то точно 7 петилетки по-рано наименованието на същата тази длъжностна характеристика се е побирило в далеч по-семплото – „плановик“. Той е сред стълбовете на икономическия флагман на НРБ – „Трудовото кооперативно земеделско стопанство“.

Тези непознати вероятно за по-младите чи-

пателни думи си имат в най-ново време езикови еквиваленти. Най-малката производствена „клетка“ в ТКЗС-то е била звеното. То се оглавявало от звеновод, който днес битува в икономическото пространство като супервайзър. Всяка бригада, илюстрирана в архивните фотографии като камион с открита каросерия, пълна с баби, си е имала бригадир. Той пък се адаптира в настоящето като HR-специалист, или казано с други думи – специалист по човешки ресурси. Т.нар. отчетнички на съответната бригада вече са акаунтъри, а председателят на ТКЗС-то се подвизава в съвременното като „джеръл мениджър“.

Икономиката – икономична

„Голямо производство с малко разходи“. Това е трудовото кредо на няколко поколения плановници, разказва 75-годишната Тодорка Стойчева, плановик в ТКЗС в родното си село Соколово от края на 70-те години на миналия век. В кооператива са били включени още 6 села – Кликач, Глумче, Зимен, Козаре, Драгово и Хаджиште. „Там работих като плановик от 1979 до 1990 година. Това са 11 години, изпълнени с много математически пресмятания и опити както за влизане в държавните норми, така и за постигане на голямо производство с малко разходи“, споделя тя.

Не просто професия, а призвание

„В началото на всяка една година плановикът създаваше технологични карти. В тях се отразяваха разходите, които ще бъдат направени по отношение на производството в ТКЗС-то. Работихме по държавни нормативи. Отраслите, които се засягаха, са животновъдство и растениевъдство. Също така планирахме и заплатите на хората за всеки месец. Ако в края на годината оставаха някакви пари, те пак се разпределяха на хората, независимо от тяхната редовна заплата“, казва тя.

И връща спомените от миналото – как от нищо може да стане нещо: „Плановикът трябва да вижда в перспектива и да планира по такъв начин, че с малко разходи да се постигне голямо производство. В началото на годината се събираха всички бригадири. И например бригадирът на гадена крабферма си е направил предварително сметка за това колко средства ще му трябват за производството на мляко. Но той си я нагписва, така че да останат пари и за лична употреба. Ние обаче изрязвахме подобни своеобразия“.

Въпросът е да вършиш работа

Висше икономическо образование не е било необходимо в предходния строй, за да работиш като плановик в ТКЗС. Желателно – да, но по-важно от това да си топил студентската банка 4 години за диплома е било следването на партийната линия от агиттаблата – пети-

Заедно с екипа на счетоводството на ТКЗС-то в Соколово през 1982 година
ФОТО: ЛИЧЕН АРХИВ

С колектива от с. Тополица на „Шатрата“ – гр. Айтос
ФОТО: ЛИЧЕН АРХИВ

летката за три години. „Аз не бях с висше. Завършила съм Селскостопански техникум със специалност „Лозаро-овощарство“. Но истината е, че тогава не държаха и много на образованието. Въпросът беше да вършиш работа“.

Българско значи висококачествено, а Соколовско – отлично

ТКЗС-то, припомня Тодорка, е предприятие, което се занимава с производство на селскостопанска продукция – зърнено-житни култури и животновъдство. Там са се обработвали всички земи на хора, които доброволно са си ги преотстъпили на кооперацията. В края на годината кооператорите получавали възнаграждения в натура – олио, захар, вълна и други, като количеството зависи от декарите земя, с които са допринесли за развитието на ТКЗС-то. Освен това им била осигурявана и работа – лятото копаели царевица, слънчоглед, цвекло и т.н., а през зимата кърпели чували в складовете.

„Имаше и такива обаче, които не пожелаха да си дадат земята. Имаха си кон, плуг, рало и т.н., и колкото можеха, се справяха. Но по-важното е, че нямаше прежение между частниците, на които навремето им викахме кулаци, и текезариите“, изважда тайните от трезора на миналото Тодорка Стойчева.

20-дневна почивка в бунгало със заплатата от ТКЗС-то

По думите на Тодорка Стойчева възнаграждението от ТКЗС-то никак не са били малки. Парите стигали за 20-дневна почивка на бунгало в къмпинг „Европа“ за цялото семейство. „Служителите, които работеха в ТКЗС-то, бяха разпределени по категории. Най-висока заплата получаваше председателят, след него се нареждаха главният счетоводител, главният плановик и по-надолу вече бяха обикновените плановик и обикновените счетоводители. Аз започнах със заплата от 155 лева за обикновен плановик и стигнах до 270 лева за главен. Бяха скъпи пари. Като вземех 200 лева от спомогателната каса, отивах на море с децата, стояхме по 20 дена и се прибирахме с останали пари“, допълва тя.

10 ноември – залезът на колективизацията

След 10 ноември 1989 година в ТКЗС-тата идват ликвидаторите. В селата настъпват частниците. „Тези, които взеха да обработват земята, казаха, че могат да работят с малко хора и основно с машини. Всички стари служители бяха освободени от работа, включително и аз. Изчезна и длъжността „плановик“.

Станах бригадир на трайни насаждения, а след това заемах едновременно три позиции – организатор по труда, кантарджия и... дневен пазач“, споделя Тодорка.

„Не само че много хора останаха без работа, но и селата обезлюдяха. Младите се изнесоха да живеят по градовете. Ако се връщаха, то беше само за едно гости и след това веднага си тръгваха“, с огорчение си спомня тя.

И на 75 години Тодорка е плановик и лайф коуч на три внучета

Новите времена носят нови предизвикателства... и три внучета за Тодорка Стойчева. С енергията на плановик петилетка след петилетка се грижи за тях и ги напътства. Учи ги да бъдат трудолюбиви, да се подкрепят един друг, да бъдат уважителни и да се вслушват във вътрешния си глас. Но най-вече в баба си.

Всички знания и умения, които е придобила като плановик в ТКЗС, прилага в ежедневието си и днес – стопанисва с вещина дома си, прави си сметката, като дори не ѝ трябва кърчмарят, защото само ще ѝ пречи, и пази семейството. Тайната е проста. Професията „плановик“ никога не е изчезвала. Само се спомавя в различни наименования и на разнообразни места, дори вкъщи.

Тодорка като ученичка в Сунгурларе в 3-ти курс през 1966 г.
ФОТО: ЛИЧЕН АРХИВ

С Митра (Вляво) през стаж в IV курс, м. април, 1967 г.

През 1965 г. със съученик на пикник по време на бригада
ФОТО: ЛИЧЕН АРХИВ

„Черноморец“ обяви 8 контроли за зимната си подготовка

Морско герби. Бургазлии излизат срещу „Спартак“ (Варна)

ГЕОРГИ РУСИНОВ

Лидерът в Трета лига - Югоизток, отборът на „Черноморец“ (Бургас), обяви програмата си за зимната подготовка. Сред предстоящите контроли най-сериозната проверка ще бъде срещу елитния морски съперник от Варна - „Спартак“, който играе в Първа лига.

Тимът ще изиграе общо осем контролни срещи, като всички мачове ще се проведат в домашни условия или в радиус до 50 - 60 километра.

Ето пълната програма за контролите:

„Акулите“ ще имат възможност да изпробват нови тактически схеми и евентуално да разиграят бъдещи нови попълнения
ФОТО: ИНТЕРНЕТ

Варненците от „Спартак“ ще са най-сериозният съперник от 8-те контроли на бургазлии
ФОТО: ИНТЕРНЕТ

- 11 януари: Черноморец - 2
- 18 януари: ЦСКА 1948 - 2
- 22 януари: Спартак (Варна)
- 25 януари: Сливен
- 29 януари: Съперникът ще бъде уточнен
- 1 февруари: Розова долина
- 5 февруари: Несебър
- 8 февруари: Черно море - 2

Подготовката на „Черноморец“ цели да запази лидерската форма на отбора в лигата. Мачът срещу елитния

„Спартак“ (Варна) ще бъде отлична възможност за проверка срещу силен съперник, докато останалите контроли

ще помогнат за изпробване на тактически схеми и подготовка за пролетния полу-сезон.

Бургас ще е домакин на мачове от Волейболната лига на нациите за мъже през 2025-а

ЧЕРНОМОРСКИ ФАР

Бургас ще бъде един от градовете домакини, които ще приемат срещи от Волейболната лига на нациите при мъжете през 2025 година.

Срещите ще се играят в периода 25 - 29 юни в зала „Арена Бургас“. Отборите, които ще играят своите срещи в морския град са олимпийският шампион Франция, Словения, Украйна, Турция и Япония.

Точната програма за мачовете ще стане ясна допълнително, като според регламента всеки отбор играе по четири мача във всяка отделна

седмица на надпреварата. Билетите за всички турнири бяха пуснати в продажба и вече са достъпни за закупуване. Пропуските за мачовете в Бургас ще откриете в мрежата на Eventim.

От Българската федерация по волейбол определена избор на Бургас за домакин на срещи от

престижната надпревара като голямо признание за опита в организирането на турнири от най-висок ранг.

Финалите в Лигата на нациите по волейбол за мъже през 2025 година ще се играят между 30 юли и 5 август, като домакинът все още не е определен.

ФОТО: ФК „СОЗОПОЛ“

Шест проверки за „Созопол“ у дома в паузата от първенството

ВЕЛИЗАР МАДЖАРОВ

Вече е напълно ясна програмата за зимна подготовка на отбора на „Созопол“, който завърши на 12-о място през есенния полусезон в Югоизточна Трета лига.

Равносметката е в 19 мача, 7 победи, 3 равни, 9 загуби и 24 точки. Подготовката ще стартира на 8 януари и изцяло ще протече при домашни условия.

„Бюджетът не ни позволява да правим разходи за лагери. Съобразяваме се“, призна старши треньорът Петър Кюмюрджиев.

Той работи в тандем с бившия наставник на „Нефтохимик“, опитният Митко Стойчев.

6 са контролните мачове, които ще изиграят созополци.

- Те са както следва: 15 януари - с дублиращия отбор на „Черноморец 1919“
- 18 януари - със „Загорец“
- 22 януари - с „Ямбол“
- 25 януари - с „Розова долина“
- 29 януари - с „Несебър“
- 8 февруари - с „Нефтохимик“

Засега няма освободени

футболисти. Минимален ще е и броят на новите попълнения.

„Ако при преговорите всичко е наред, ще привлечем двама офанзивни футболисти. Изпитваме трудности да бележим голове, а победите ни на чужд терен са повече от тези у дома.“

Нужно е ръководството на клуба да обърне по-голямо внимание и ангажираност във всяко едно отношение към отбора“, призова старши треньорът Петър Кюмюрджиев и изрази надеждата си за по-добър пролетен полусезон.

Въпреки че от самото начало е предвидено в залата да се играе и волейбол, това не се случва много често
ФОТО: БТА

ОБЯВЛЕНИЕ ЗА ТЪРГ

ЗПК Бъдеще Бургас ЕИК 812166554 ОБЯВЯВА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА, че на 28.12.2024г. в административната сграда на кооперацията в М.Рудник ще се проведе търг с тайно наддаване за продажба на поземлен имот с номер 07079.9.264.5 и ПИ 07079.9.64 с адрес Бургас М Рудник м. Бързия дол със застроена площ 463 м2 и прилежаща земя 2700м2 идеални части от 7.382дка с начална тръжна цена в размер на 320000лв.

Оглед на обекта всеки ден от 10 до 15 часа. За участие в наддаването се внася 10% от началната тръжна цена по сметка BG37UNCR 76301063998006 UNCRBGSF ЗПК Бъдеще

Депозита да бъде постъпил по сметката до 16.00 часа на 27.12.2024г.

Документи за участие в търга се закупуват срещу 100,00лв.

За повече информация 087 777 1082

АБОНАМЕНТ 2025

Фарът приятели чака, Фарът умора не знае! Подкрепете ни!

96 лв. | 460 лв.
Стандартен или електронен годишен абонамент | Годишен Бизнес абонамент

В редакцията на адрес: Бургас, ул. „Александровска“ 69, етаж 2, тел. 0878 424 698

Направете си коледни снимки на гара „Невъзможна“

Пътешествие във времето. Празнична фотосесия ви очаква в Музея на невъзможното в Бургас

ЧЕРНОМОРСКИ ФАР

Този декември жителите и гостите на Бургас ще имат възможността да посетят „Гара Невъзможна“ – най-новата инсталация в Музея на невъзможното. Това е място, което пренася посетителите на една далечна, изгубена във времето гара от викторианската епоха.

„Гара Невъзможна“ е коледна фотозона с добавена реалност – място, където гостите на музея, сами или с помощта на музейните екскурзоводи, могат да се снимат и да създадат незабравими празнични индивидуални и семейни спомени. Създадена с изключително внимание към детайлите, тази инсталация ще ви потопи във вълшебна атмос-

Не ви трябва да ходите в чужбина, за да усетите викториански стил и да съхраните спомени
ФОТО: МУЗЕЙ НА НЕВЪЗМОЖНОТО

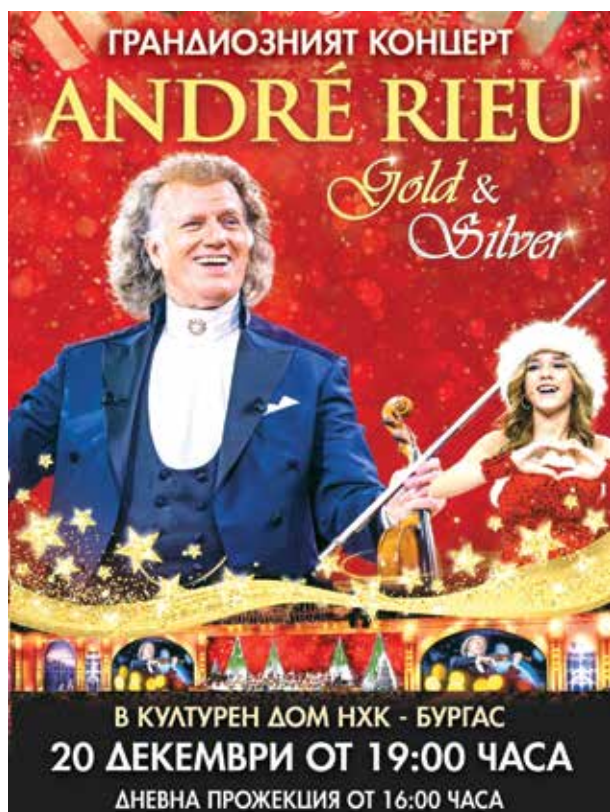
Индивидуални или колективни фотосесии
ФОТО: МУЗЕЙ НА НЕВЪЗМОЖНОТО

фера и ще ви даде възможност да заснемете различни и вълнуващи моменти.

Фотосесията на „Гара Невъзможна“ е безплатна за всички посетители на музея.

Музеят на невъзможното е подходящ за всички възрасти и предлага не просто експозиции, а преживявания, които вдъхновяват и предизвикват въображението. Той е разположен в сърцето на Бургас и е перфектното място за семейни посещения. Музеят на невъзможното работи през всички празнични и почивни дни.

Гледайте запис на приказния концерт на Андре Ришо в Културен дом НХК

ЧЕРНОМОРСКИ ФАР

В навечерието на най-светлите Рождествени празници, на 20 декември, от 16.00 и от 19.00 часа в Културен дом НХК бургазлии ще имат шанса да видят прожекция на прекрасния коледен концерт на големия цигулар и диригент Андре Ришо.

Всяка година в Холандия, взимния дворец в Маастрихт, Андре Ришо изнася запомнящ се концерт.

От Фондацията на маестро са предоставили правата за излъчване на записа в морския град.

Магическото събитие възплачва празничния дух, носейки радост, топлина и блясък на големия екран! Пригответе се да се пре-

несете в чудния свят на Андре Ришо! Под блясъка на пищни полилеи и венециански свещници, почувствайте топлината в сърцето си с вълшебната мелодия на любимите Ви коледни класици.

Заедно с Андре, на сцената присъства и любимият му оркестър „Йохан Щраус“ със специален гост младата и талантилива Ема Кок.

Не пропускайте шанса да отпразнувате музиката, любовта и коледния блясък с новия концерт на Андре Ришо – Gold and Silver.

Билетите са на цени от 20 до 30 лева и се продават на каса „Часовника“ и в мрежата на Грабо. Организаторите подготвят и коледни изненади за зрителите.

Мегазвездата DARA в Царево на 20 декември

ЧЕРНОМОРСКИ ФАР

Царево ще посрещне сензационната DARA за празничен концерт на 20 декември от 18:30 ч., с който ще отбележи големия финал на коледните празници в града. Една от най-обичаните поп звезди в България ще покори сцената и сърцата на хората в ритъма на музиката, изпълнена с най-големите ѝ хитове, енергични изпълнения и празнична атмосфера,

която обещава да направи тази вечер незабравима.

Концертът, който ще се проведе на открито в сърцето на Царево, ще предложи на местните жители и гостите на града едно незабравимо преживяване. Вечер, изпълнена с музика, танци и празнично настроение.

Не пропускайте да се насладите на невероятното музикално и празнично събитие с мегазвездата DARA

Скулпторите Пол и Реми подготвят коледна изненада за бургазлии

ЧЕРНОМОРСКИ ФАР

Скулпторите Пол и Реми Хогарт, които са популярни с интересните си творби от пясък на бургаския плаж, подготвят нова изненада за бургазлии.

Поредната им скулптура е посветена на Коледа и е озаглавена „Пясъчно Рождество в Бургас“. В нея ще бъдат изобразени Св. Богородица, Йосиф и бебето Исус в православен стил.

Този път двамата творци ще изработят новото си произведение не на бургаския плаж, а на площад „Атанас Сиреков“ пред сградата на

Община Бургас.

Пол и Реми Хогарт вече работят усърдно по извайването на новата си творба. За нея ще бъдат използвани 10 тона пясък. Предвижда се сцената „Пясъчно Рождество в Бургас“ да бъде завършена на Бъдни вечер – 24 декември, и да остане на площада до 7 януари.

Бургазлии и гостите на града ще имат възможността да проследят извайването на пясъчната скулптура и да си направят снимка за спомен от процеса на нейната изработка.

Инициативата се осъществява с подкрепата на Община Бургас.

10 тона пясък ще бъдат използвани за пясъчното Рождество
ФОТО: ОБЩИНА БУРГАС